

ບົດທີ 6

ການຈັດຕາຕະລາງການເຮັດວຽກຂອງ
ໜ່ວຍປະເມີນຜົນກາງ
(Processor Scheduling)

ເນື້ອໃນຫຍໍ້

- ◆ ສະເໜີເບື້ອງຕົ້ນ
- ◆ ລະດັບຂອງຕາຕະລາງເວລາ
- ◆ ຕາຕະລາງແບບ Preemptives ແລະ Nonpreemptive
- ◆ ລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງຂະບວນການ (Priorities)
- ◆ ເປົ້າໝາຍຂອງການຈັດຕາຕະລາງ
- ◆ ເງື່ອນໄຂໃນການສ້າງຕາຕະລາງເວລາ
- ◆ Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ
- ◆ ຕາຕະລາງເວລາແບບມີກຳໜົດ
- ◆ ຕາຕະລາງເວລາແບບ Real-time

ສະເໜີເບື້ອງຕົ້ນ

- ◆ ຍຸດທະສາດໃນການຈັດຕາຕະລາງການໃຊ້ງານໜ່ວຍປະມວນຜົນ
ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າຂະບວນການໃດຈະເຮັດວຽກໃນເວລາໃດ
- ◆ ຕາຕະລາງແຕ່ລະປະເພດຈະມີເປົ້າໝາຍຕ່າງກັນເຊັ່ນ:
  - ໃຫ້ປະມວນຜົນໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດໃນຫົວໜ່ວຍເວລາໃດໜຶ່ງ
  - ໃຊ້ເວລາໃນການປະມວນຜົນໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ
  - ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການເລື່ອນການເຮັດວຽກໄປຕະຫຼອດການ
  - ກຳນົດເວລາການເຮັດວຽກໃຫ້ແຕ່ລະຂະບວນການ
  - ເຮັດໃຫ້ການໃຊ້ໜ່ວຍປະມວນຜົນມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ

ລະດັບຂອງຕາຕະລາງເວລາ

◆ High-level scheduling

- ຈະເປັນຜູ້ກຳໜົດວ່າຂະບວນການໃດຈະຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າມາໃນລະບົບ
- ຈະຖືກໃຊ້ເມື່ອຂະບວນການໃໝ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາ
- ໃຊ້ຄວບຄຸມຈຳນວນຂອງຂະບວນການທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດວຽກພ້ອມກັນໃນລະບົບໃນເວລາໃດໜຶ່ງ

◆ Intermediate-level scheduling

- ໃຊ້ເພື່ອເລືອກວ່າຂະບວນການໃດຄວນຈະຖືກອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າໄປລຽນຢູ່ໃນຄິວກຽມພ້ອມ
- ຖືກໃຊ້ເປັນປະຈຳ ຊຶ່ງໃຊ້ໃນການສັບປ່ຽນຂະບວນການເຂົ້າອອກ
- ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງ swapping function (ໃຊ້ເປັນ buffer)

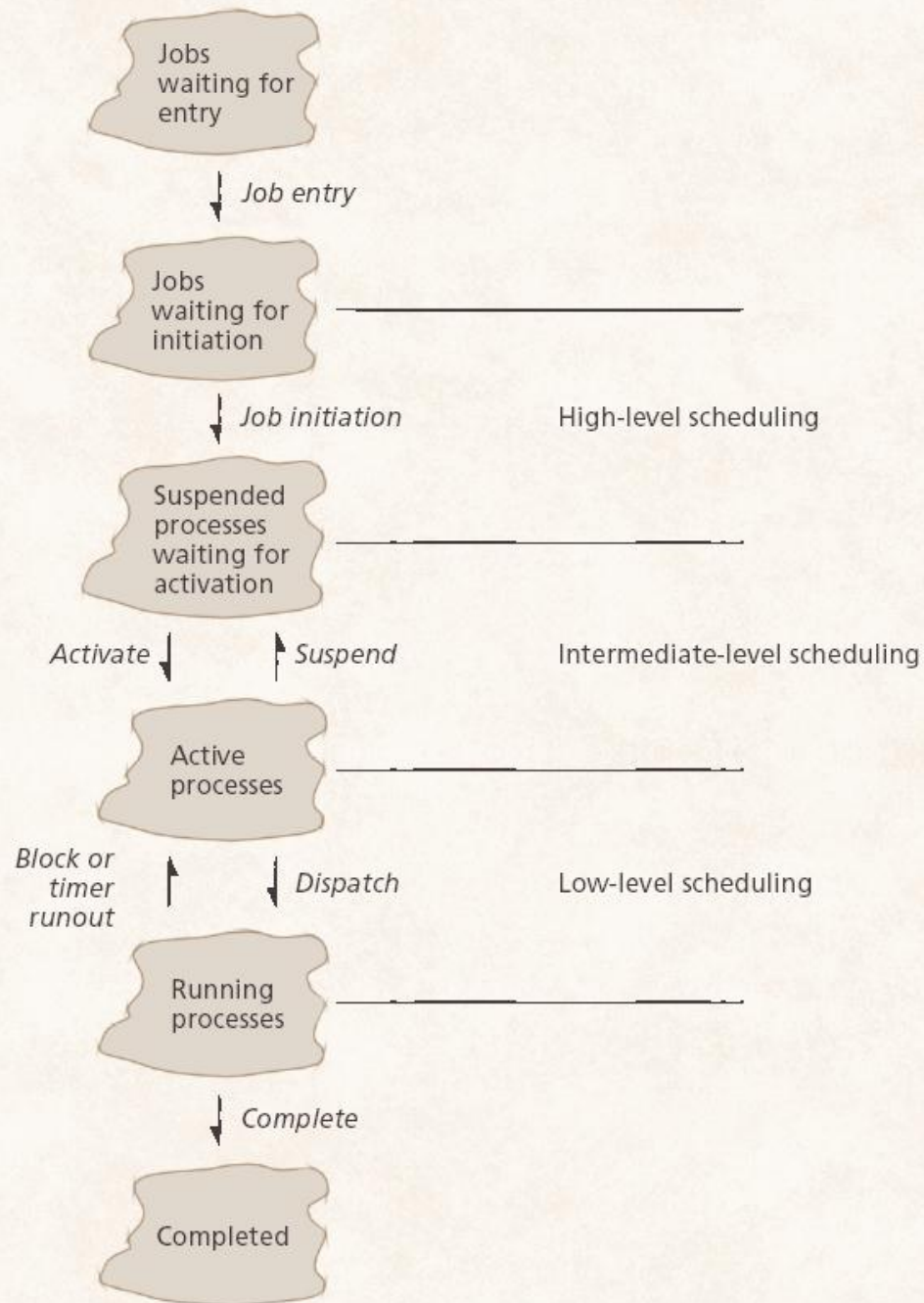
ລະດັບຂອງຕາຕະລາງເວລາ

◆ Low-level scheduling

- ໃຊ້ເພື່ອກຳນົດວ່າຂະບວນການໃດທີ່ກຳລັງລໍຖ້າຢູ່ໃນຄົວກຽມພ້ອມ ຈະໄດ້ເຂົ້າໄປໃຊ້ CPU ເມື່ອມັນຫວ່າງ
- ຖືກເອີ້ນໃຊ້ເມື່ອ
  - ◆ ມີສັນຍານໂມງຂັດຈັງຫວະ (Clock Interrupt)
  - ◆ ມີສັນຍານຂັດຈັງຫວະຈາກ I/O (I/O Interrupt)
  - ◆ ການເອີ້ນໃຊ້ຈາກລະບົບປະຕິບັດການ (Operating System Calls)
  - ◆ ສັນຍານຈາກຂະບວນການອື່ນ

ລະດັບ

◆ Low-level

ຕາຕະລາງແບບ Preemptives ແລະ Nonpreemptive

◆ Preemptive processes

- ສາມາດເອົາຂະບວນການດັ່ງກ່າວອອກຈາກໜ່ວຍປະມວນຜົນຖ້າເຫັນວ່າຈະຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເວລາ
- ເຮັດໃຫ້ເວລາຕອບສະໜອງດີຂຶ້ນ
- ເໝາະສົມກັບລະບົບໂຕະຕອບໂດຍກົງ (interactive environments)
- ຂະບວນການທີ່ເອົາອອກມາຈະຍັງເກັບໄວ້ໃນໜ່ວຍຄວາມຈຳຫຼັກ

◆ Nonpreemptive processes

- ຂະບວນການດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງເຮັດວຽກຈົນສຳເລັດຈຶ່ງຈະອອກຈາກໜ່ວຍຄວາມຈຳ ຫຼື ໝົດເວລາໃນການໃຊ້ໜ່ວຍປະມວນຜົນ
- ເຮັດໃຫ້ຂະບວນການທີ່ບໍ່ສຳຄັນກັນຂະບວນການທີ່ສຳຄັນຕະຫຼອດໄປ

ລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງຂະບວນການ

◆ ລຳດັບຄວາມສຳຄັນແບບຄົງທີ່ (Static priorities)

- ເປັນລຳດັບຄວາມສຳຄັນທີ່ກຳໜົດໃຫ້ຂະບວນການທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງ
- ສ້າງງ່າຍ
- ບໍ່ສິ້ນເປືອງ
- ບໍ່ປ່ຽນຕາມເຫດການ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ

◆ ລຳດັບຄວາມສຳຄັນແບບປ່ຽນແປງ (Dynamic priorities)

- ເປັນລຳດັບຄວາມສຳຄັນທີ່ປ່ຽນຕາມເຫດການ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ
- ປ່ຽນແປງຕາມຄວາມເໝາະສົມ
- ສິ້ນເປືອງກ່ວາການສ້າງລຳດັບຄວາມສຳຄັນແບບຕາຍຕົວ
- ປັບປ່ຽນໂດຍການເພີ່ມຄ່າລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂະບວນການ

ເປົ້າໝາຍຂອງການຈັດຕາຕະລາງ

◆ ມີຫລາຍເປົ້າໝາຍຂຶ້ນຢູ່ກັບລະບົບ

- ເພື່ອໃຫ້ເຮັດວຽກໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດໃນຫົວໜ່ວຍເວລາໃດໜຶ່ງ
- ເພື່ອໃຫ້ຈຳນວນການສື່ສານລະຫວ່າງຂະບວນການທີ່ໄດ້ຮັບອັດຕາການຕອບສະໜອງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດ
- ເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ
- ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການເລື່ອນການເຮັດວຽກຂະບວນການໃດໜຶ່ງໄປຕະຫລອດການ
- ເພື່ອໃຫ້ຂະບວນການທີ່ມີລຳດັບຄວາມສຳຄັນສູງກ່ວາໄດ້ປະມວນຜົນກ່ອນ
- ເພື່ອໃຫ້ສິ້ນເປືອງໜ້ອຍທີ່ສຸດ
- ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຄາດການລ່ວງໜ້າໄດ້

ເປົ້າໝາຍຂອງການຈັດຕາຕະລາງ

◆ ມີຫລາຍເປົ້າໝາຍປົກກະຕິທົ່ວໄປຂອງທຸກ Scheduler

■ ຄວາມຍຸດຕິທຳ (Fairness)

- ◆ ທຸກໆຂະບວນການທີ່ຄ້າຍຄືກັນຈະໄດ້ຮັບການຈັດການເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີການເລື່ອນການຖືກປະຕິບັດໄປຕະຫລອດການ

■ ຄວາມສາມາດໃນການຄາດການລ່ວງໜ້າໄດ້ (Predictability)

- ◆ ແຕ່ລະຂະບວນການຄວນໄດ້ເຂົ້າເຮັດວຽກໃນຊ່ວງເວລາເທົ່າໆກັນໃນແຕ່ລະເທື່ອ Load ໝາຍເຖິງວ່າສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ລ່ວງໜ້າວ່າມັນຈະແລ້ວໃນເມື່ອໃດ

■ ຄວາມສາມາດໃນການຂະຫຍາຍລະບົບ (Scalability)

- ◆ ມີຄວາມສາມາດໃນການຮອງຮັບການເຂົ້າມາໃຊ້ຂອງຜູ້ໃຊ້ຈຳນວນຫລາຍໆ

ເງື່ອນໄຂໃນການສ້າງຕາຕະລາງເວລາ

- ◆ ເປັນຂໍ້ກຳໜົດໃນການເລືອກໃຊ້ນະໂຍບາຍແບບໃດໜຶ່ງໃນການຈັດຕາຕະລາງເວລາເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ງານ CPU ເຕັມປະສິດທິພາບຕາມສະຖານະການຕ່າງໆ
- ◆ ເງື່ອນໄຂການຕັດສິນໃຈໃນການຈັດຕາຕະລາງໄລຍະສັ້ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ປະເພດ
  1. ເບິ່ງຕາມຜູ້ໃຊ້ເປັນຫລັກ (user-oriented)
    - ◆ ແມ່ນການກຳໜົດໃຫ້ພຶດຕິກຳຂອງລະບົບໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ຂອງຜູ້ໃຊ້ທຸກຄົນແລະ ທຸກບະບວນການ ເຊັ່ນ: ອັດຕາການຕອບສະໜອງ, ເວລາທີ່ໃຊ້ທັງໝົດ, ແລ້ວຕາມກຳໜົດເວລາ, ສາມາດຄາດການໄດ້
  2. ເບິ່ງຕາມລະບົບເປັນຫລັກ (system-oriented)
    - ◆ ແມ່ນການກຳໜົດໃຫ້ພຶດຕິກຳຂອງລະບົບໃຫ້ໃຊ້ CPU ເຕັມປະສິດທິພາບ ເຊັ່ນ: ການເຮັດວຽກໄດ້ຫຼາຍສຸດໃນຫົວໜ່ວຍເວລາໃດໜຶ່ງ, ອັດຕາການເຮັດວຽກຂອງ CPU, ຄວາມຍຸດຕິທຳ, ການເບິ່ງຕາມຄວາມສຳຄັນ, ການແບ່ງປັນຊັບພະຍາກອນໃຫ້ດຸ່ນດ່ຽງ

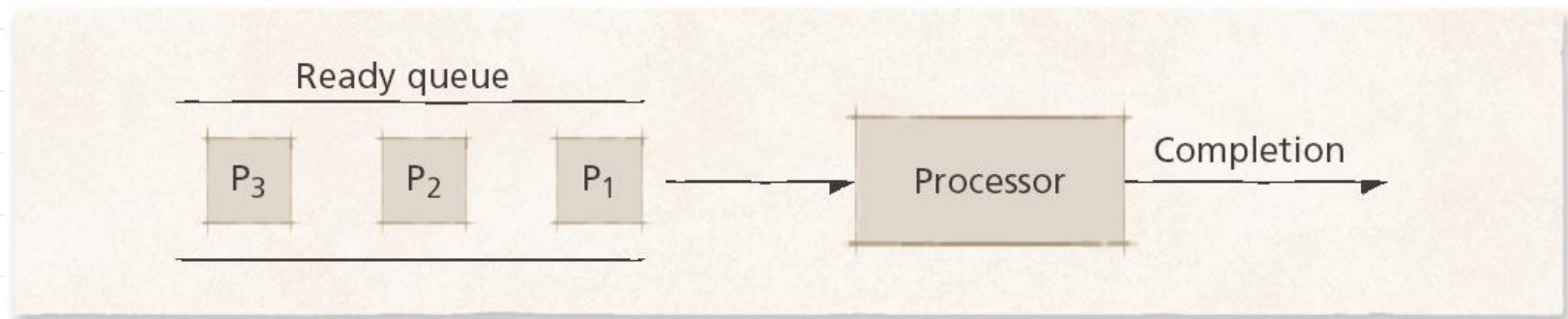
Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງ

- ເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າແຕ່ລະຂະບວນການຈະເຮັດວຽກເມື່ອໃດ ແລະ ດົນປານໃດ
- ເປັນຜູ້ເລືອກກ່ຽວກັບ
  - ◆ ຈະເອົາຂະບວນການອອກມາຈາກ CPU (Preemptibility)
  - ◆ ລຳດັບຄວາມສຳຄັນ (Priority)
  - ◆ ເວລາເຮັດວຽກ (Running time)
  - ◆ ການເຮັດວຽກຈົນສຳເລັດ (Run-time-to-completion)
  - ◆ ຄວາມຍຸດຕິທຳ (fairness)

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

- ◆ ໃຜມາກ່ອນໄດ້ເຮັດກ່ອນ (First-Come, First-Served: FCFS)
  - ເປັນຂັ້ນຕອນວິທີທີ່ງ່າຍ ແລະ ກົງໄປກົງມາ
  - ຂະບວນການໃດມາຮອດກ່ອນຈະໄດ້ຮັບ CPU ກ່ອນ
  - ເປັນແບບບໍ່ບັງຄັບ
  - ບໍ່ຄ່ອຍຖືກໃຊ້ເປັນວິທີຫລັກ

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜມາກ່ອນໄດ້ເຮັດກ່ອນ (First-Come, First-Served: FCFS)

- ຕົວຢ່າງ: ມີຂະບວນການທີມາເຖິງຄົວລໍຖ້າພ້ອມກັນໃນເວລາ 0 ຕາມລຳດັບດັ່ງນີ້: P_1, P_2, P_3 . ໂດຍມີເວລາໃນການເຂົ້າໃຊ້ CPU ມີຫົວໜ່ວຍເປັນວິນາທີດັ່ງນີ້: $P_1 = 24, P_2 = 3, P_3 = 3$. ຈົ່ງຄຳນວນຫາ ເວລາລໍຖ້າ, ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ, ເວລາທັງໝົດ, ປະລິມານວຽກໃນຫົວໜ່ວຍເວລາ

■ ຕອບ:

- ◆ ໄດ້ເສັ້ນເວລາດັ່ງນີ້

- ◆ ເວລາລໍຖ້າ: $P_1 = 0 \quad P_2 = 24 \quad P_3 = 27$
- ◆ ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ: $(0+24 + 27) / 3 = 17$
- ◆ ເວລາທັງໝົດ: $(24 + 27 + 30) / 3 = 27$
- ◆ ປະລິມານວຽກໃນຫົວໜ່ວຍເວລາ: $30 / 3 = 10$

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜມາກ່ອນໄດ້ເຮັດກ່ອນ (First-Come, First-Served: FCFS)

- ຖ້າລຳດັບການເຂົ້າໃຊ້ CPU ແມ່ນ: P_2, P_3, P_1 . ຈຶ່ງຄຳນວນຫາປັດໃຈຕ່າງດັ່ງກ່າວ

■ ຕອບ:

- ◆ ໄດ້ເສັ້ນເວລາດັ່ງນີ້

- ◆ ເວລາລໍຖ້າ: $P_1 = 6$ $P_2 = 0$ $P_3 = 3$
- ◆ ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ: $(6+0+3) / 3 = 3$
- ◆ ເວລາໂດຍສະເລ່ຍ: $(3+6+30) / 3 = 13$
- ◆ ປະລິມານວຽກໃນຫົວໜ່ວຍເວລາ: $30 / 3 = 10$

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

- ◆ ໃຜໃຊ້ເວລາໜ້ອຍໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Shortest-Job-First: SJF)
  - ສາມາດລຸດເວລາໃນການລໍຖ້າລົງຖ້າທຽບກັບ FCFS
  - ໃຊ້ໄດ້ດີໃນກໍລະນີຫລາຍມາຮອດພ້ອມໆກັນ
  - ຖ້າມີ 2 ຂະບວນການທີ່ໃຊ້ເວລາເທົ່າກັນກໍ່ຈະໃຊ້ວິທີ FCFS ເຂົ້າມາຊ່ວຍ
  - ເປັນໄດ້ທັງແບບ ບໍ່ບັງຄັບ ແລະ ແບບບັງຄັບ
  - ບັນຫາກໍ່ຄື ຂະບວນການທີ່ເຮັດວຽກຫລາຍຈະບໍ່ມີໂອກາດໄດ້ເຂົ້າປະມວນຜົນ
  - ບໍ່ເໝາະສົມທີ່ຈະໃຊ້ງານກັບລະບົບ Interactive ລຸ້ນໃໝ່

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜໃຊ້ເວລາໜ້ອຍໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Shortest-Job-First: SJF)

- ຕົວຢ່າງ: ກໍລະນີທີ 1

ຂະບວນການ:	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄
ເວລາມາຮອດ:	0	2	4	5
ເວລາໃຊ້ CPU:	7	4	1	4

- ຈັດຕາຕະລາງສໍາຫລັບ non-preemptive SJF:

- ເວລາໃນການລໍຖ້າ:

P ₁	P ₂	P ₃	P ₄
0	3	6	7

- ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ:

$$(0 + 3 + 6 + 7)/4 = 4$$

- ເວລາທັງໝົດ:

$$0 + 7 \quad 6 + 4 \quad 3 + 1 \quad 7 + 4$$

- ເວລາໂດຍສະເລ່ຍ:

$$(7 + 4 + 10 + 11)/4 = 8$$

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜໃຊ້ເວລາໜ້ອຍໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Shortest-Job-First: SJF)

- ຕົວຢ່າງ: ກໍລະນີທີ 1

ຂະບວນການ :	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄
ເວລາມາຮອດ:	0	2	4	5
ເວລາໃຊ້ CPU :	7	4	1	4

- ຈັດຕາຕະລາງສໍາຫລັບ preemptive SJF:

P ₁	P ₂	P ₃	P ₂	P ₄	P ₁
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

- ເວລາໃນການລໍຖ້າ : 9   1   0   2
- ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ : $(9 + 1 + 0 + 2)/4 = 3$
- ເວລາທັງໝົດ : 9 + 7   1 + 4   0 + 1   2 + 4
- ເວລາໂດຍສະເລ່ຍ : $(16 + 5 + 1 + 6)/4 = 7$

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜໃຊ້ເວລາໜ້ອຍໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Shortest-Job-First: SJF)

■ ວຽກບ້ານ

ໃຫ້ຈັດຕາຕະລາງໃຫ້ແກ່ຂະບວນການເຫລົ່ານີ້ ທັງແບບບັງຄັບ ແລະ ບໍ່
ບັງຄັບ

ຂະບວນການ :	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	P ₅
ເວລາມາຮອດ:	0	3	4	7	8
ເວລາໃຊ້ CPU :	8	4	2	6	4

ຄຳນວນຫາເວລາລໍຖ້າ, ເວລາລໍຖ້າສະເລ່ຍ ແລະ ເວລາທັງໝົດຂອງແຕ່
ລະຂະບວນການ

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜສໍາຄັນກ່ວາໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Priority Scheduling)

- ເປັນການກຳໜົດໃຫ້ແຕ່ລະຂະບວນການມີໝາຍເລກຄວາມສໍາຄັນ ໂດຍການກຳໜົດໃຫ້ຕົວເລກນ້ອຍມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ, ຕົວເລກໃຫຍ່ມີຄວາມສໍາຄັນໜ້ອຍ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມກໍໄດ້
- ຂະບວນການທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຫລາຍກ່ອນຈະໄດ້ຖືກປະມວນຜົນກ່ອນ, ຕົວທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໜ້ອຍຈະຖືກປະມວນຜົນຕາມຫລັງ
- ຖ້າມີຫລາຍຂະບວນການມີຄວາມສໍາຄັນເທົ່າກັນກໍຈະໃຊ້ວິທີ FCFS, SJF ມາຊ່ວຍ
- ເປັນໄດ້ທັງແບບບັງຄັບ ແລະ ບໍ່ບັງຄັບ
- ດີກ່ວາວິທີ SJF
- ບັນຫາ: ເກີດການລໍຖ້າແບບບໍ່ມີກຳໜົດ ຊຶ່ງສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ດ້ວຍການເພີ່ມລຳດັບຄວາມສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ຂະບວນການທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໜ້ອຍ

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຜສໍາຄັນກ່ວາໄດ້ເຮັດກ່ອນ (Priority Scheduling)

- ສົມມຸດວ່າມີ 5 ຂະບວນການ

P1 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 10, ລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ = 3),

P2 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 1, ລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ = 1),

P3 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 2, ລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ = 3),

P4 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 1, ລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ = 4),

P5 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 5, ລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ = 2).

ຈະຈັດຕາຕະລາງການເຂົ້າໃຊ້ CPU ແນວໃດ?

ເປັນວົງກບ້ານ

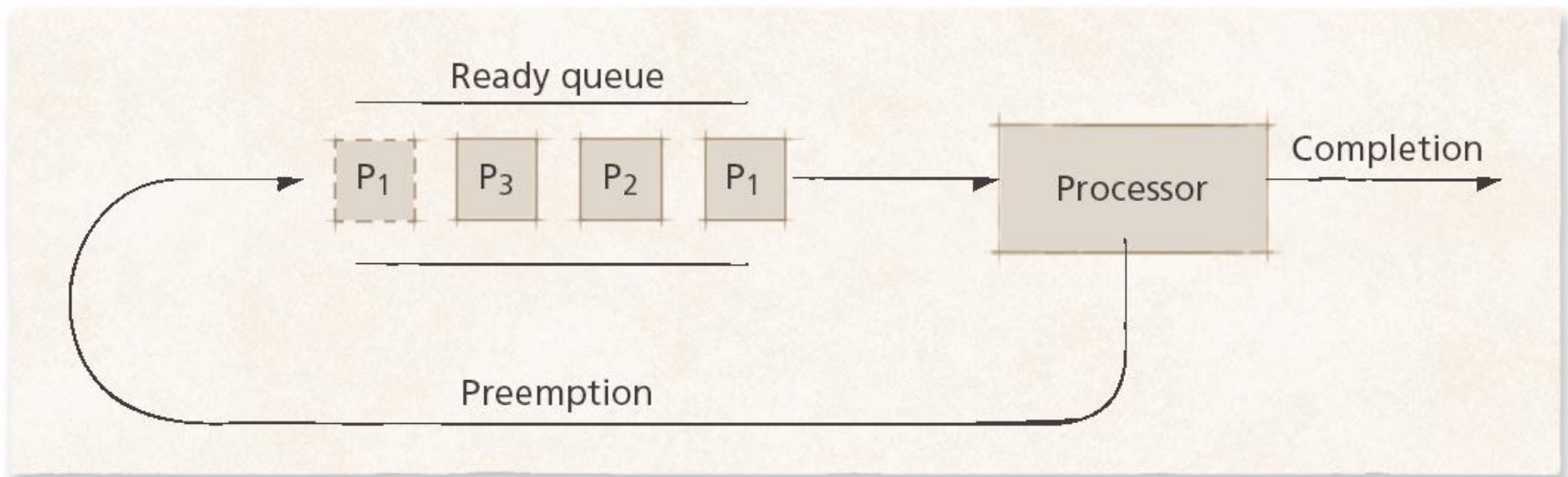
Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ປ່ຽນກັນເປັນຮອບວຽນ (Round-Robin Scheduling)

- ອອກແບບມາສໍາຫລັບລະບົບ Time Sharing
- ເປັນແບບ FCFS ແຕ່ເພີ່ມວິທີໃຫ້ເປັນແບບບັງໃຫ້ສະຫລັບຂະບວນການໄດ້
- ໄດ້ແບ່ງເວລາອອກເປັນສ່ວນໆເອີ້ນວ່າ Time Quantum ຫຼື Time Slice
- ເມື່ອໝົດເວລາລະບົບຈະສະຫລັບຂະບວນການ ເອົາຂະບວນການທີ່ປະມວນຜົນຢູ່ໃນ CPU ໄປຕໍ່ຄົວຢູ່ຫລັງສຸດ ແລ້ວເອົາຂະບວນການທີ່ຢູ່ໜ້າຄົວເຂົ້າໄປປະມວນຜົນຕໍ່
- ຖ້າມີ n ຂະບວນການຢູ່ໃນຄົວ ແລະ $\text{Time Slice} = q$, ເວລາໃນການລໍຖ້າຈະບໍ່ເກີນ $(n-1)q$
- ປະສິດທິພາບຂອງວິທີນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄ່າຂອງ q , ຖ້າ q ໃຫຍ່ຫຼາຍຈະຄືກັບ FCFS, ແຕ່ຖ້າ q ນ້ອຍຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ເສຍເວລາໃນການສະຫລັບກັນ
- ເວລາສະເລ່ຍຂອງແຕ່ລະຂະບວນການຈະສູງກ່ວາວິທີ SJF, ແຕ່ຕອບສະໜອງ

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ປ່ຽນກັນເປັນຮອບວຽນ (Round-Robin Scheduling)

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ປ່ຽນກັນເປັນຮອບວຽນ (Round-Robin Scheduling)

- ຈົ່ງຄຳນວນຫາ ເວລາລໍຖ້າໃນວິທີຂອງ round robin ສຳຫຼັບ 3 ຂະບວນການຕໍ່ໄປນີ້

P1 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 24),

P2 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 3),

P3 (ມີເວລາໃຊ້ CPU = 4)

time quantum = 4.

ແລະ ຊອກຫາເວລາລໍຖ້າໂດຍສະເລ່ຍ ແລະ ລອງປ່ຽນລຳດັບໃນຄົວເບິ່ງວ່າກໍລະນີໃດທີ່ເວລາລໍຖ້ານ້ອຍທີ່ສຸດ?

ເປັນວຽກບ້ານ

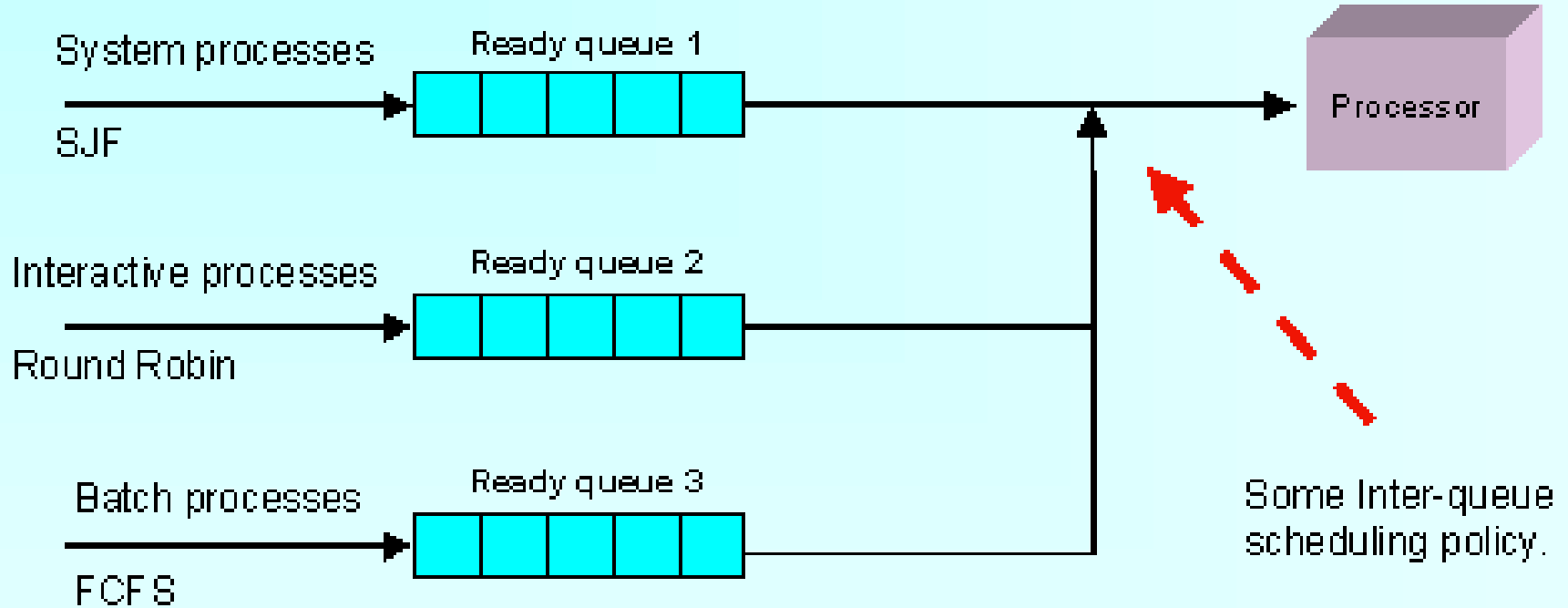
Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຊ້ຄົວຫລາຍລະດັບ (Multilevel Queue Scheduling)

- ເປັນການແບ່ງຂະບວນການທັງໝົດອອກເປັນກຸ່ມ ແຍກຕາມລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນຂອງວຽກ, ຂະໜາດຂອງໜ່ວຍຄວາມຈໍາທີ່ໃຊ້, ຄວາມສໍາຄັນຂອງຂະບວນການ, ປະເພດຂອງຂະບວນການ...
- ເມື່ອຂະບວນການໃດຖືກຈັດຢູ່ໃນກຸ່ມໃດແລ້ວຈະຢູ່ໃນກຸ່ມນັ້ນຕະຫລອດໄປ ບໍ່ສາມາດປ່ຽນໄດ້
- ແບ່ງຄົວລໍາດັບອອກເປັນຫລາຍອັນສໍາຫລັບຂະບວນການແຕ່ລະກຸ່ມ
- ແຕ່ລະຄົວລໍາດັບຈະມີວິທີຈັດລໍາດັບເປັນຂອງຕົນເອງທີ່ອາດແຕກຕ່າງຈາກຄົວອື່ນ ຊຶ່ງຂຶ້ນຢູ່ກັບຂະບວນການວ່າເປັນແບບໃດ

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ໃຊ້ຄົວຫລາຍລະດັບ (Multilevel Queue Scheduling)

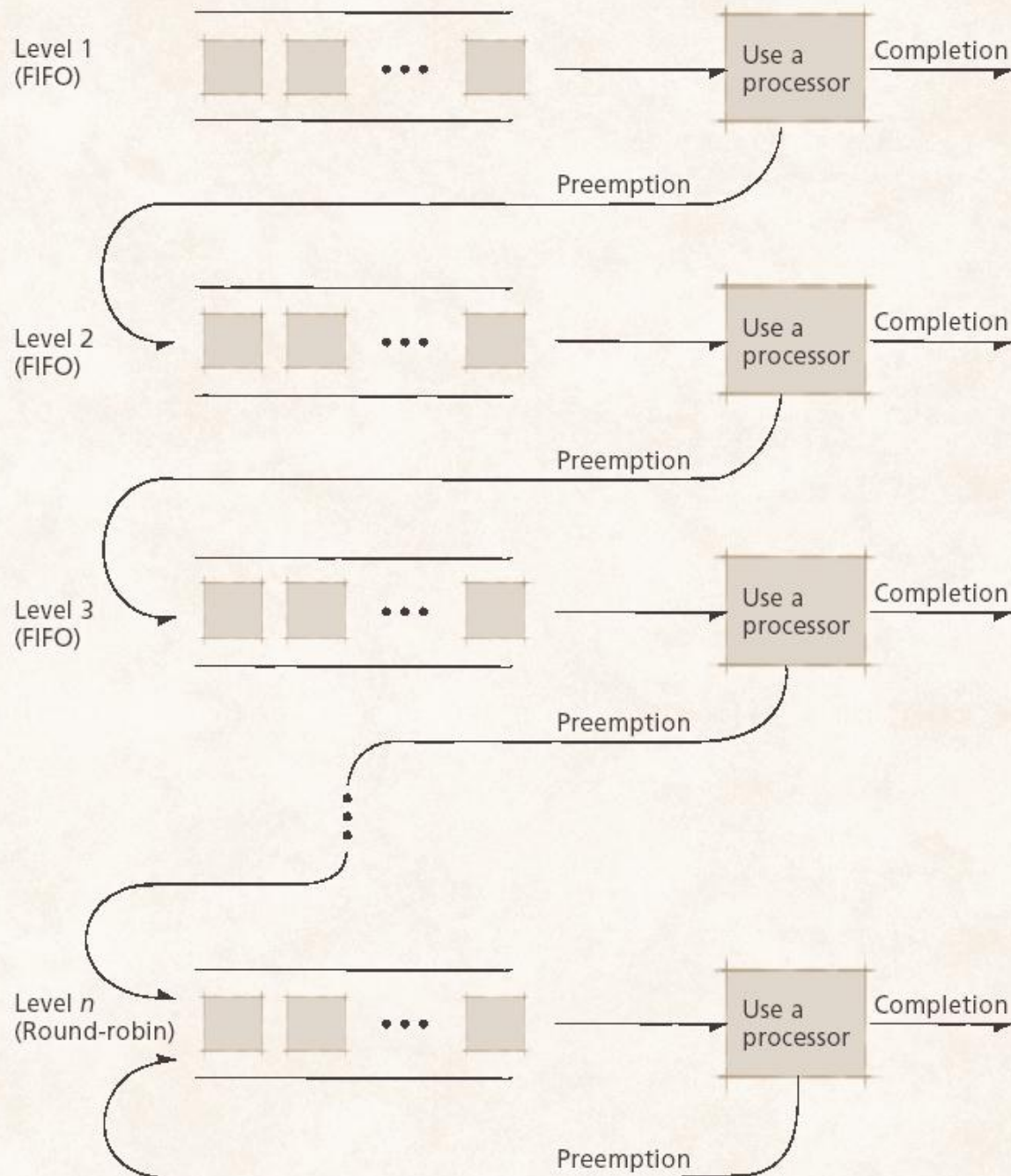

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

- ◆ ໃຊ້ຄົວປ້ອນກັບຫລາຍລະດັບ (Multilevel Feedback-Queue Scheduling)
  - ຄືກັບຄົວແບບຫລາຍລະດັບແຕ່ສາມາດໃຫ້ມີການຍ້າຍຂ້າມຄົວໄດ້
  - ໃນແຕ່ລະຄົວແມ່ນໃຊ້ວິທີແບບ FCFS
  - ການແບ່ງກຸ່ມຂອງຂະບວນການໃຫ້ແຕກຕ່າງກັນຕາມຄຸນລັກສະ ນະຂອງການໃຊ້ເວລາໃນ CPU ເປັນສໍາຄັນ. ຂະບວນການໃດທີ່ໃຊ້ເວລາໃນ CPU ຫຼາຍ ຈະຖືກຍ້າຍໄປຫາຄົວທີ່ມີລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນຕໍ່າລົງໄປ ແລະ ກົງກັນຂ້າມ

Algor

◆ ឆ្លើយ Sched

ៗ

eue

Algorithm ໃນການຈັດຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆ

◆ ຕາຕະລາງເວລາແບບມີກຳໜົດ(Deadline Scheduling)

- ຂະບວນການຕ້ອງເຮັດວຽກສຳເລັດພາຍໃນເວລາທີ່ກຳໜົດ
- ໃຊ້ເມື່ອຜົນການປະມວນຜົນຈະບໍ່ຖືກໃຊ້ຖ້າບໍ່ສິ່ງມອບພາຍໃນເວລາທີ່ກຳໜົດ
- ສ້າງຍາກ
  - ◆ ຈະຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນຊັບພະຍາກອນທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ໄວ້ລ່ວງໜ້າ
  - ◆ ສິ້ນເປືອງຫຼາຍ
  - ◆ ປະສິດທິພາບໃນການໃຫ້ບໍລິການແກ່ຂະບວນການອື່ນໆຈະຕໍ່າລົງ

ການຈັດຕາຕະລາງເທິງລະບົບ Multiprocessor

- ◆ ໃຊ້ວິທີກະຈາຍວຽກໄປຫາທຸກໆ CPU ໂດຍການແບ່ງຄິວລໍຖ້າໄປໃຫ້ແຕ່ລະຕົວແບບເທົ່າທຽມກັນ
- ◆ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີ CPU ຕົວໃດຕົວໜຶ່ງຫວ່າງຢູ່ ໃນຄະນະທີ່ຕົວອື່ນເຮັດວຽກໜັກ ຈະຕ້ອງໃຫ້ມີຄິວລໍຖ້າສ່ວນກາງ ເພື່ອຈັດສັນໃຫ້ CPU ທີ່ຫວ່າງ
- ◆ ສາມາດເລືອກໃຊ້ວິທີການຈັດຕາຕະລາງແບບ ການປະມວນຜົນເທົ່າທຽມກັນ, ຫຼື ແບບບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ກໍໄດ້
  - ແບບເທົ່າທຽມກັນ, CPU ແຕ່ລະຕົວຈະມີວິທີການຈັດລໍາດັບຂະບວນການເຂົ້າມາຄິວລໍຖ້າ ແລະ ການເລືອກເຂົ້າປະຕິບັດງານເປັນຂອງຕົນເອງ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າບໍ່ໃຫ້ມີ CPU ຫຼາຍຕົວໄປເອົາຂະບວນການດຽວກັນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີຂະບວນການໃດເສຍໄປຈາກຄິວ
  - ແບບບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ, ຈະຕ້ອງມີ CPU ຕົວໜຶ່ງເປັນຕົວຫຼັກ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ຕັດສິນໃຈໃນການຈັດລໍາດັບ, ການປະມວນຜົນ I/O ແລະ ຄວບຄຸມກິດຈະກຳອື່ນໆທັງໝົດໃນລະບົບ ສ່ວນຕົວອື່ນແມ່ນເຮັດຕາມ ຕົວຫຼັກແບ່ງໃຫ້

ການຈັດຕາຕະລາງໃນລະບົບ Real Time

◆ ລະບົບ Real Time ແບບເຄັ່ງຄັດ

- ເປັນການຮັບປະກັນວ່າວຽກທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຈະຕ້ອງສໍາເລັດພາຍໃນເວລາທີ່ກໍານົດ
- Scheduler ຈະສົ່ງວຽກດັ່ງກ່າວເຂົ້າໄປປະມວນຜົນຕໍ່ເມື່ອຮັບປະກັນວ່າວຽກດັ່ງກ່າວຈະແລ້ວພາຍໃນເວລາທີ່ກໍານົດ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນຈະຕ້ອງປະຕິເສດໄປ
- ລະບົບຈະຕ້ອງກຳນົດການຈອງຊັບພະຍາກອນລ່ວງໜ້າ ໂດຍທີ່ Scheduler ກໍ່ຕ້ອງຮູ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ຄໍາຮ້ອງຂໍນັ້ນຈະໃຊ້ເວລາໜ້ອຍຫລາຍປານໃດໃນການເອີ້ນໃຊ້ Function ຕ່າງໆຂອງລະບົບປະຕິບັດການ ທີ່ ແຕ່ລະກິດຈະກຳໃຊ້ເວລາຫຼາຍສຸດບໍ່ເກີນເທົ່າໃດ, ກິດຈະກຳທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ສໍາເລັດໄດ້

ການຈັດຕາຕະລາງໃນລະບົບ Real Time

◆ ລະບົບ Real Time ແບບບໍ່ເຄັ່ງຄັດ

- ລະບົບນີ້ຕ້ອງການພຽງແຕ່ໃຫ້ວຽກທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດມີລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນທີ່ສຸດກ່ວາຂະບວນການທີ່ວ່າໄປກໍພໍ
- Scheduler ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກອອກແບບຢ່າງລະມັດລະວັງ
  - ◆ ລະບົບຈະຕ້ອງເຮັດຕາຕະລາງແບບເບິ່ງລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຂະບວນການເຮັດວຽກແບບ Real Time ທັງໝົດຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມສໍາຄັນສູງສຸດ
  - ◆ ເວລາລໍຖ້າປະມວນຜົນຈະຕ້ອງນ້ອຍທີ່ສຸດ
- ຖ້າຕ້ອງການໃຫ້ເວລາລໍຖ້ານ້ອຍທີ່ສຸດ ຈະຕ້ອງໃຫ້ System calls ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້ດ້ວຍວິທີໃດໜຶ່ງເຊັ່ນ:
  - ◆ ການໃສ່ຈຸດບັງຄັບ ເຂົ້າໄປໃນ System calls ເພື່ອຂັດຈັງຫວະໃນຄະນະທີ່ມີຂະບວນການມີລໍາດັບຄວາມສໍາຄັນສູງສຸດຕ້ອງການປະມວນຜົນ
  - ◆ ໃຫ້ kernel ທັງໝົດສາມາດຄວບຄຸມໄດ້ ໂດຍຈະປ້ອງກັນຂໍ້ມູນຂອງ kernel ຈາກຂະບວນການທີ່ສໍາຄັນດ້ວຍຫລັກການປະສານເວລາ